

Smárit Íslenskrar málnefndar 2

Íslensk táknaheiti

Orðanefnd Skýrslutæknifélags Íslands

tók saman

Íslensk málnefnd

Reykjavík 2003

Íslensk táknaheiti

Smárit Íslenskrar málnefndar:

1. Íslensk gjaldmiðlaheiti. Baldur Jónsson tók saman í samráði við Anton Holt, Ólaf Ísleifsson og Veturliða Óskarsson. Íslensk málnefnd. Reykjavík 1997.
2. Íslensk táknaheiti. Orðanefnd Skýrslutæknifélags Íslands tók saman. Íslensk málnefnd. Reykjavík 2003.

Smárit Íslenskrar málnefndar 2

Íslensk táknaheiti

Orðanefnd Skýrslutæknifélags Íslands tók saman

Íslensk málnefnd

Reykjavík 2003

Orðanefnd Skýrslutæknifélags Íslands:

Baldur Jónsson
Sigrún Helgadóttir formaður
Þorsteinn Sæmundsson
Örn Kaldalóns

Ritstjóri: Stefán Briem

©2003 Íslensk málnefnd
Prentun: Gutenberg
ISBN 9979-842-37-7

Efnisyfirlit

Formáli	7
1. Stafmerki	11
2. Ýmis stafbrigði	13
3. Sérstakir ritstafir	14
4. Tilvitnunarmerki	17
5. Útgáfumerki	19
6. Tákn í stærðfræði og eðlisfræði	22
7. Örvar	27
8. Fleygar	30
9. Kengir	32
10. Rammatákn	34
11. Norrænar rúnir	36
Íslensk atriðisorð	37
Ènsk atriðisorð	45

Formáli

Aðdragandi

Skrá sú sem hér birtist yfir íslensk táknaheiti á sér nokkuð langan aðdraganda. Síðla árs 1988 eða í byrjun 1989 kom Jörgen Pind, sem þá var forstöðumaður Orðabókar Háskólans, að máli við formann orðanefndar Skýrslutæknifélagsins og óskaði eftir samvinnu við að finna íslensk heiti fyrir margs konar tákni sem voru á lista sem hann hafði undir höndum. Listi þessi mun vera upprunninn í Viðauka D í staðlinum ISO 8879 – 1986 (E), *Information processing – Text and office systems – Standard Generalized Markup Language (SGML)*. Þar eru gefin tækniheiti fyrir margs konar tákni sem eru mikið notuð í prentuðum ritum en fást ekki á venjulegum hnappaborðum. Ætlast er til að þessi heiti séu notuð í SGML-skjölum til þess að kalla á viðeigandi tákni. Orðanefndin hafði þennan lista til hliðsjónar þegar tákni voru valin í skrána. Heitin í staðlinum eru ekki öll sýnd í þeirri skrá sem hér fylgir enda sum þeirra tæknilegs eðlis. Ensku heitin, sem eru prentuð í skránni, koma annaðhvort úr staðlinum eða eru fengin úr öðrum heimildum. Í skjalinu, sem Jörgen Pind afhenti orðanefndinni, voru handskrifaðar þýðingartilögur hans og samstarfsmanna hans við Orðabók Háskólans. Orðanefndin fór yfir þessa skrá, gerði tillögur um breytingar og lagði til ný heiti þar sem þau vantaði. Stærðfræðingarnir Reynir Axelsson og Ragnar Sigurðsson unnu með nefndinni að því að finna heiti á stærðfræðitáknum.

Í byrjun árs 2000 varð um það samkomulag að Íslensk málnefnd gæfi skrána út í ritröð sinni *Smárit Íslenskrar málnefndar*. Orðanefndin tók þá til við að endurskoða íslensku heitin. Stjórn Skýrslutæknifélags Íslands ákvað í byrjun árs 2002 að verja hluta af tekjum af 3. útgáfu Tölvuorðasafns til þess að kosta ritstjórn og umbrot. Staðlaráð Íslands, sem er aðili að ISO fyrir Íslands hönd og hefur jafnframt einkaumboð fyrir ISO á Íslandi, hefur góðfúslega leyft notkun staðalsins.

Um orðaskrána

Vorið 2002 vann orðanefndin að undirbúningi útgáfunnar ásamt ritstjóranum, Stefáni Briem. Bætt var við táknum þar sem þurfa þótti og leitað var í ýmsum heimildum þar sem talið var að finna mætti íslensk heiti á táknum. Helstu heimildir, sem leitað var til, eru 3. útgáfa Tölvuorðasafns, Orðaskrá Íslenska stærðfræðafélagsins, ÍST ISO/IEC 9995-3: 1994 (Lyklaborð fyrir texta- og skrifstofukerfi) og FS 130:1997 (Íslenskar kröfur í upplýsingatækni). Einnig var leitað heimilda á lýðnetinu.

Þegar táknum eru gefin heiti er ýmist reynt að lýsa útliti þeirra, hlutverki eða stöðu. Þau heiti, sem til voru í málinu, eru í öllum þessum þremur flokkum. Orðanefndin hefur valið heiti sem þegar voru til í málinu eftir því sem kostur var. Í mörgum tilvikum hefur þurft að gera tillögur um ný heiti. Það á t.d. við um tákni í tilteknum bálkum, t.d. örvar, fleyga, kengi og rammatákn þar sem nær öll heitin ráðast af útliti tákna. Auðvelt ætti að vera að setja saman heiti á táknum sem ekki eru í skránni en gætu fallið inn í einhvern þessara flokka með hliðsjón af heitum á táknum sem fyrir eru.

Reynt hefur verið að raða táknum eftir hlutverki þeirra. Efninu er yfirleitt skipað þannig að táknið er prentað ásamt íslensku og ensku heiti. Stundum eru gefin dæmi, t.d. hvernig stafmerki tengjast bókstöfum. Margar neðanmálgreinar eru birtar til frekari skýringar og einkum til þess að benda á mismunandi hlutverk sama tákns sem getur komið fyrir í fleiri en einum bálki. Stundum er einnig bent á hvernig lesið skuli úr tákni ef það er ekki augljóst af heiti þess. Sem dæmi má nefna *orsakamerki* (··) sem lesið er úr *vegna þess að*. Í enskum heitum er notuð bandarísk-ensk stafsetning þar sem bresk-ensk og bandarísk-ensk stafsetning fer ekki saman.

Tákn hafa verið valin í skrána með það fyrir augum að flestir lesendur finni þau tákni sem gætu birst í lefni sem ekki er þeim mun sérhæfðara. Ákveðið var að hafa lista yfir helstu stafmerki sem eru notuð með latneskum stöfum í stafrófum þeirra tungumála sem líklegt er að lesendur þurfi að fást við. Einnig eru sýnd nokkur stafbrigði, t.d. tvíhljóðar og límingar. Ekki eru sýnd einstök stafróf nema þar sem gefinn er listi yfir norrænar rúnir. Reynir Axelsson og Ragnar Sigurðsson veittu ráðleggingar við val á táknum í kaflann um stærðfræði og eðlisfræði. Í skránni er sérstakur kafli um tilvitnunarkerki. Reynt var að gefa tilvitnunarkerkjum heiti eftir útliti og flokka þau síðan eftir því hvernig þau eru notuð í helstu nágrannalöndum. Vonast er til að þessi flokkun verði lesendum til hagræðis.

Á eftir orðaskránni eru íslensk atriðisorð í stafrófsröð og einnig ensk atriðisorð í stafrófsröð. Þar eru öll heiti sem koma fyrir í skránni með tilvísun í blaðsíðutal þar sem heitið kemur fyrir.

Orðanefndin vill sérstaklega þakka stærðfræðingunum Reyni Axelssyni og Ragnari Sigurðssyni fyrir aðstoð við þetta verk. Þeir Reynir og Ragnar sátu marga fundi með nefndinni á árinu 1989 og í byrjun árs 1990. Þá veitti Ragnar aðstoð við fyrstu tölvuskráningu handritsins. Þeir Reynir og Ragnar lásu allt handritið fyrir útgáfu og veittu margar góðar ábendingar. Orðanefndin naut einnig aðstoðar Prenttæknistofnunar. Þóra Elfa Björnsson las handritið og kom með gagnlegar ábendingar og kann nefndin henni bestu þakkir. Orðanefndin vill þakka forstöðumanni Íslenskrar málstöðvar, Ara Páli Kristinssyni, og starfsfólki hans fyrir aðstoð og yfirlestur. Orðanefndin hélt alla fundi um táknaalistann í Íslenskri málstöð og þakkar hún fyrir þá aðstöðu. Að lokum er Íslenskri málnefnd þakkað fyrir að gefa orðaskrána út. Einnig vill nefndin þakka Stefáni Briem fyrir frábært samstarf og fyrir að koma þessu verki í útgáfuhæft form.

Orðanefndin vonar að skrá þessi verði einhverjum til gagns. Það svið, sem hún tekur til, hefur verið vanrækt og þess vegna hefur starf orðanefndarinnar verið mjög erfitt. Nefndarmönnum er ljóst að verkið er ekki fullkomið og að sjálfsögðu ber nefndin ábyrgð á hnökrum sem á því kunna að vera.

Reykjavík í desember 2002
Sigrún Helgadóttir

1

Stafmerki

Tákn	Dæmi	Íslenskt heiti	Enskt heiti
		Yfirsett stafmerki	Diacritics above
´	á	broddur; frambroddur	acute accent
`	à	öfugur broddur; bakbroddur	grave accent
˘	ǔ	skál	breve
ˆ	â	hattur	circumflex accent
ˇ	č	kría ¹	caron
◦	å	hringur ²	ring
¨	ä	tvídepill ³	dieresis; umlaut mark
˝	ő	tvíbroddur	double acute accent
˜	ã	bylgja; tilda	tilde
˙	ž	depill	dot above
¯	ā	rá	macron
◌̆	Ó	krækja	hook above
◌̇	à	yfirkomma	comma above
		Undirsett stafmerki	Diacritics below
◌̣	ạ	undirdepill	dot below
◌̤	ç	krókur; bakkrókur	cedilla
◌̥	ạ	undirkomma	comma below
◌̦	ạ	undirhattur	circumflex accent below
◌̧	ạ	undirhringur	ring below
◌̨	ạ	undirrá	macron below
◌̩	ẹ	lykkja; framkrókur	ogonek

¹ Myndlíking við vængi kríu. C með kríu gæti heitið *kríu-c* eða *kríu-sé*.

² *Hringur* kemur einnig fyrir sem *gráðumerki*, sjá bls. 16, og *samskeytingarmerki*, sjá bls. 25. Sjá einnig *hring* á bls. 20.

³ *Tvídepill* kemur einnig fyrir í stærðfræði, sjá bls. 24.

Tákn	Dæmi	Íslenskt heiti	Enskt heiti
		Hliðsett stafmerki	Diacritics sideward
·	l·	miðdepill ⁴	middle dot
'	'n	forsett úrfellingarmerki	preceded by apostrophe
'	n'	eftirsett úrfellingarmerki	followed by apostrophe
ˆ	ó	snagi	horn
		Strikanir⁵	Throughstrokes
–	Ħ	þverstrik; gegnumstrik	stroke
/	Ł	skástrik ⁶ ; gegnumstrik	stroke
/	Ø	skástrik ⁶ ; gegnumstrik	slash

⁴ Kemur einnig fyrir sem *miðstaður punktur*, sjá bls. 16, og *margföldunarmerki*, sjá bls. 22.

⁵ *Gegnumstrik* eru ýmist lárétt eða skásett. Gegnumstrikaðir bókstafir eru því ýmist þverstrikaðir eða skástrikaðir.

⁶ *Skástrik* kemur einnig fyrir sem *eða-merki*, sjá bls. 14, og *deilingarmerki*, sjá bls. 22. Sjá einnig *skástrik* á bls. 15.

2

Ýmis stafbrigði

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
	Bókstafir	Letters
ı	depillaust i	small i without dot
K	hásteflings-k	Greenlandic small k
ŋ	eng	eng
ß	þýskt s; esseta	German small sharp s (sz ligature)
	Tvíhljóðar⁷, lausaklofar	Diphthongs
au	au	au diphthong
ei	ei; einfalt ei	ei diphthong
ey	ey; tvöfalt ey	ey diphthong
	Límingar⁸	Ligatures
æ	æ; ae-límingur	ae ligature
ij	ij-límingur	ij ligature
œ	oe-límingur	oe ligature

⁷ Í erlendum tungumálum eru ýmsir aðrir tvíhljóðar, t.d. *äu* og *eu* í þýsku og *ai*, *oi* og *ue* í ítölsku.

⁸ Ýmsir aðrir límingar eru til, t.d. *aa* og *aw* í fornum íslenskum ritum og *fi*, *fl*, *ff* og *ffi* í prentækni.

3

Sérstakir ritstafir

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
1	hástaður einn	superscript one
2	hástaðir tveir	superscript two
3	hástaðir þrír	superscript three
#	tvíkross; mylla; tölumerki	number sign
%	prósentumerki; hundraðshlutamerki	per cent sign
‰	prómillumerki; þúsundarhlutamerki	per thousand sign
&	og-merki	ampersand
/	eða-merki ⁹	slash
	eða-merki ¹⁰	or-bar
@	1 verðmerki; á-merki Lesið: <i>á</i>	commercial at
	2 vistmerki; að-merki; á-merki; hjá-merki Lesið: <i>að, á, hjá</i>	at-sign
(vinstri svigi	left parenthesis
)	hægri svigi	right parenthesis
[vinstri hornklofi	left square bracket
]	hægri hornklofi	right square bracket
{	vinstri oddsvigi; vinstri slaufusvigi	left curly bracket; left brace
}	hægri oddsvigi; hægri slaufusvigi	right curly bracket; right brace
<	vinstri oddklofi	left angle bracket
>	hægri oddklofi	right angle bracket

⁹ Skástrik kemur einnig fyrir sem *gegnumstrik*, sjá bls. 12, *skástrik*, sjá bls. 15, og *deilingarmerki*, sjá bls. 22.

¹⁰ *Lóðstrik* kemur einnig fyrir á bls. 15.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
—	lágstrik	low line
—	undirstrik	underscore; underline
-	bandstrik (tengistrik; skiptistrik) ¹¹	hyphen
-	skiptivísir	soft hyphen
—	þankastrík ¹²	dash
	lóðstrik ¹³	vertical bar
⋈	rofið lóðstrik	broken (vertical) bar
	tvöfalt lóðstrik ¹⁴	double vertical lines
/	skástrík ¹⁵	solidus; slash
\	flástrik, öfugt skástrik	reverse solidus; backslash
§	kaflamerki	section sign
¶	efnisgreinarmerki ¹⁶ ; greinaskilamerki	pilcrow; paragraph sign
.	punktur	full stop; period
,	komma	comma
:	tvípunktur ¹⁷	colon
;	semikomma ¹⁸ ; depilhögg; depilkomma	semicolon
?	spurningarmerki	question mark
¿	öfugt spurningarmerki	inverted question mark
!	upphrópunarmerki; hrópmerki	exclamation mark
¡	öfugt upphrópunarmerki; öfugt hrópmerki	inverted exclamation mark
'	úrfellingarmerki; högg ¹⁹	apostrophe
’	úrfellingarmerki; kló ²⁰	apostrophe
	bundið stafbil; fast stafbil	no break (required) space

¹¹ *Bandstrik* samkvæmt útliti en *tengistrik* eða *skiptistrik* samkvæmt hlutverki. Með *tengistriki* eru tengdir saman orðhlutar, t.d. Norður-Afríka. Með *skiptistriki* er orði skipt milli lína, t.d. Ísland-ingur. *Bandstrik* kemur einnig fyrir á bls. 19.

¹² *Þankastrík* kemur einnig fyrir á bls. 19.

¹³ *Lóðstrik* er m.a. notað sem *eða-merki*, sjá bls. 14.

¹⁴ *Tvöfalt lóðstrik* er m.a. notað sem *samskeytamerki*, sjá bls. 21, og *samsíðnimerki*, sjá bls. 25.

¹⁵ *Skástrik* er m.a. notað sem *gegnumstrik*, sjá bls. 12, *eða-merki*, sjá bls. 14, og *deilingarmerki*, sjá bls. 22.

¹⁶ „Málsgrein“ í lagamáli er í raun efnisgrein. Merkið er einnig til sem ¶, spegilmynd af ¶.

¹⁷ Kemur einnig fyrir sem *deilingarmerki*, sjá bls. 22.

¹⁸ Einnig ritað án brodds yfir *i*, *semikomma*.

¹⁹ Heitir *högg* samkvæmt útliti, sjá bls. 17. Kemur einnig fyrir sem *fetmerki*, sjá bls. 26.

²⁰ Heitir *kló* samkvæmt útliti, sjá bls. 17.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
¤	almennt gjaldmiðilsmerki	general currency sign
£	pundmerki; pundsmarki	pound sign
\$	dalsmerki; dollaramerki	dollar sign
¢	sentmerki	cent sign
¥	jenmerki	yen sign
€	evrumerki	euro sign
°	gráðumerki ²¹	degree sign
♂	raðtákn karlkynsorða	ordinal indicator, masculine
♀	raðtákn kvenkynsorða	ordinal indicator, feminine
*	stjarna ²²	asterisk
.	miðstæður punktur ²³	middle dot

²¹ *Hringur* kemur einnig fyrir sem stafmerki, sjá bls. 11, útgáfumerki, sjá bls. 20, og *samskeytingarmerki*, sjá bls. 25.

²² Kemur einnig fyrir sem *tilvitnunarstjarna*, sjá bls.20, og *margföldunarkerki*, sjá bls. 22.

²³ Kemur einnig fyrir sem *miðdepill*, sjá bls. 12, og *margföldunarkerki*, sjá bls. 22.

4

Tilvitnunarkerki

Tilvitnunarkerki mynda sérstakan flokk. Lagt er til að orðið *tilvitnunarkerki* verði notað um flokkinn en einstök merki fái heiti eftir útliti. Þá má tala um *fremri* eða *aftari tilvitnunarkerki*. Tilvitnunarkerki eru einnig kölluð *gæsalappir*.

Tákn	Íslenskt heiti	Staða	Enskt heiti
'	högg ²⁴	hástætt	single quotation mark
"	tvíhögg ²⁵	lág- eða hástætt	double quotation mark
‘	rísandi kló	hástætt	single quotation mark, left
’	hangandi kló ²⁶	lág- eða hástætt	single quotation mark, right
“	rísandi tvíkló	hástætt	double quotation mark, left
”	hangandi tvíkló	lág- eða hástætt	double quotation mark, right
<	vinstri oddur	miðstætt	single angle quotation mark, left-pointing
>	hægri oddur	miðstætt	single angle quotation mark, right-pointing
«	vinstri tvíoddur	miðstætt	double angle quotation mark, left-pointing
»	hægri tvíoddur	miðstætt	double angle quotation mark, right-pointing

Högg og tvíhögg eru einkum notuð ef ekki er völ á öðrum tilvitnunarkerkjum. Notkun tilvitnunarkerkja er mismunandi eftir þjóðum og tungumálum.

²⁴ Kemur einnig fyrir sem *úrfellingarkerki*, sjá bls. 15, og *fetmerki*, sjá bls. 26.

²⁵ Kemur einnig fyrir sem *þumlungskerki*, sjá bls. 26.

²⁶ Kemur einnig fyrir sem *komma* og *úrfellingarkerki*, sjá bls. 15.

Tilvitnunarmerki eru notuð til að afmarka einstök orð eða tilvitnaðan texta. Venjulega er ein tegund tilvitnunarkerkja ríkjandi í hverju landi. Komi tilvitnun fyrir inni í annarri tilvitnun getur önnur verið afmörkuð öðruvísi en hin.

Samkvæmt bresk-enskri ritvenju eru aðaltilvitnunarkerkin til dæmis *aðhverfar klær hástæðar* en innri tilvitnunarkerkin *aðhverfar tvíklær hástæðar*, en öfugt samkvæmt bandarískri venju.

Einfaldir *oddar* koma sjaldan fyrir nema sem innri tilvitnunarkerki þegar ytri tilvitnunarkerkin eru *tvíoddar*, t.d. í frönsku.

Í töflunni hér á eftir eru sýnd nokkur dæmi um algengustu tilvitnunarkerki á Íslandi og í grannlöndum þess.

Tákn	Íslenskt heiti	Dæmi
‘ ’ , ‘	aðhverfar klær hástæðar (6 og 9) fráhverfar klær misstæðar (9 niðri og 6 uppi)	‘bresk-ensk’ ,sjaldgæf‘
“ ” ” ” „ “	aðhverfar tvíklær hástæðar (66 og 99) einshverfar tvíklær hástæðar (99 og 99) fráhverfar tvíklær misstæðar (99 niðri og 66 uppi) ²⁷	“bandarísk-ensk” ”sænsk” „íslensk“
< > > <	fráhverfir oddar aðhverfir oddar	<innri fráhverfir> >innri aðhverfir<
« » « » » «	fráhverfir tvíoddar fráhverfir tvíoddar með bili ²⁸ aðhverfir tvíoddar ²⁹	«norsk» « frönsk » »dönsk«

²⁷ Íslensk og þýsk tilvitnunarkerki.

²⁸ Frönskum tilvitnunarkerkjum fylgja stafbil.

²⁹ Dönsk tilvitnunarkerki. Einnig notuð áður fyrir í íslenskum ritum.

5

Útgáfumerki

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
␣	heilbil ³⁰	em space
␣	hálfbil	en space
␣	þriðjungsbil	1/3-em space
␣	fjórðungsbil	1/4-em space
␣	tölustafsbil	digit space (width of a number)
␣	kommubil	punctuation space (width of comma)
␣	mjóbil	thin space (1/6 em)
␣	hársbil	hair space
—	lástrik ³¹	horizontal bar
—	þankastrik ³²	em dash
–	tilstrik; stutt þankastrik ³³	en dash
-	bandstrik ³²	hyphen
␣	bilmerki	significant blank symbol
..	tveggja punkta augabeinir	double baseline dot (en leader)
...	þriggja punkta augabeinir	em leader
■	heilreitur	full block
■	efri hálfreitur	upper half block
■	neðri hálfreitur	lower half block
■	25% skyggður reitur	25% shaded block
■	50% skyggður reitur	50% shaded block
■	75% skyggður reitur	75% shaded block
■	fylltur lóðstuðull; stuðlaritsmerki	histogram marker

³⁰ Stærð hinna átta bila er sýnd hér með þessum hætti en bilin eru að sjálfsögðu ósýnileg.

³¹ *Lástrik* er lárétt miðsett strik af ótiltekinni lengd.

³² Kemur einnig fyrir á bls. 15.

³³ Það fer eftir hlutverki hvort heitanna er notað. Þetta strik er einnig notað sem *mínusmerki*, sjá bls. 22. Í íslenskum ritum er nú venja að nota *stutt þankastrik* frekar en *þankastrik* í fullri lengd.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
○	hringur ³⁴	circle, open
□	ferningur	square, open
▭	ófilltur lástuðull	rectangle, open
△	ófilltur uppoddur	up triangle, open
▽	ófilltur niðuroddur	down triangle, open
◁	ófilltur vinstri oddur	left triangle, open
▷	ófilltur hægri oddur	right triangle, open
☆	ófillt stjarna	star, open
◇	bjúgtigull	lozenge; subtotal mark
•	doppa, bóla	round bullet, filled
■	ferningsdoppa	square bullet, filled
—	fylltur lástuðull	rectangle, filled (hyphen bullet)
▲	fylltur uppoddur	up triangle, filled
▼	fylltur niðuroddur	down triangle, filled
◀	fylltur vinstri oddur	left triangle, filled
▶	fylltur hægri oddur	right triangle, filled
★	fyllt stjarna	star, filled
◆	fylltur búgtigull	lozenge, filled
♣	lauf	clubs suit symbol
◇	tigull	diamonds suit symbol
♥	hjarta	hearts suit symbol
♠	spaði	spades suit symbol
✠	Möltukross	Maltese cross
*	tilvitnunarstjarna; stjarna ³⁵	asterisk
†	rýtingur	dagger
‡	tvírýtingur	double dagger
✓	hak ³⁶ ; gátmerki ³⁷	tick; check mark
✕	kjörkross; skákross	ballot cross

³⁴ Hringur kemur einnig fyrir sem stafmerki, sjá bls. 11, gráðumerki, sjá bls. 16, og samskeytingarmerki, sjá bls. 25.

³⁵ Stjarna kemur einnig fyrir sem sérstakur ritstafur, sjá bls. 16, og margföldunarmerki, sjá bls. 22.

³⁶ Það að setja hak er kallað að haka við.

³⁷ Gátmerki getur lítið öðruvísi út, t.d. eins og kjörkross ✕.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
♪	nóta	music note (sung text sign)
♮	afturköllunarmerki; riftimerki	musical natural
♯	hækkunarmerki	musical sharp
♭	lækkunarmerki	musical flat
🎵	G-lykill; hátónalykill	treble clef
🎵	F-lykill; bassalykill	bass clef
☎	símatákn	telephone symbol
📞	símaupptökutákn	telephone recorder symbol
©	útgáfuréttarmerki	copyright sign
📻	útgáfuréttarmerki hljóðupptöku	sound recording copyright sign
®	skrásetningarmerki	registered sign
™	vörumerkistákn	trade mark sign
♂	karlkynstákn	male symbol
♀	kvenkynstákn	female symbol
^	innskotsmerki	caret (insertion mark)
^	innskotsmerki	caret (insertion mark)
...	úrfellingarpunktur; úrfellingarmerki	ellipsis (horizontal)
⋮	þrípunktur	vertical ellipsis
‰	umsendingarmerki	in-care-of symbol
℞	lyfseðilstákn	pharmaceutical prescription
★	sexarma stjarna	sextile (6-pointed star)
⊕	afstöðumerki; mið	register mark; target
☺	brosmerki	smile
☹	skeifumerki	frown
	samskeytamerki ³⁸	concatenation operator
┘	vinstra skurðmerki niðri	downward left crop mark
┘	hægra skurðmerki niðri	downward right crop mark
┘	vinstra skurðmerki uppi	upward left crop mark
┘	hægra skurðmerki uppi	upward right crop mark

³⁸ Samskeytamerki er m.a. notað í orðabókum og upplýsingatækni. Kemur einnig fyrir sem *tvöfalt lóðstrik*, sjá bls. 15, og *samsíðnimerki*, sjá bls. 25.

6

Tákn í stærðfræði og eðlisfræði

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
+	samlagningarmerki; plúsmerki Lesið: <i>plús</i>	plus sign
–	frádráttarmerki; mínusmerki ³⁹ Lesið: <i>mínus</i>	minus sign
·	margföldunardepill ⁴⁰ ; margföldunarmerki Lesið: <i>sinnum</i>	multiplication sign
×	margföldunarkross; margföldunarmerki	multiplication sign
*	margföldunarstjarna ⁴¹ ; margföldunarmerki	multiplication sign
:	deilingartvípunktur ⁴² ; deilingarmerki Lesið: <i>deilt með</i>	division sign
÷	deilingarþverstrík tvídeplað ⁴³ ; deilingarmerki	division sign
/	deilingarskástrík ⁴⁴ ; deilingarmerki	division sign
√	rótarmarki ⁴⁵ Lesið: <i>rótin af</i>	radical sign
±	plús-mínus-merki Lesið: <i>plús-mínus</i>	plus-or-minus sign
∓	mínusplús-merki Lesið: <i>mínus-plús</i>	minus-or-plus sign
=	jafnaðarmerki; samasemmerki Lesið: <i>jafnt og, sama sem</i>	equals sign
≠	ójafnaðarmerki Lesið: <i>ekki jafnt og, ekki sama sem</i>	not equal sign

³⁹ Kemur einnig fyrir sem *tilstrík* og *stutt þankastrik*, sjá bls. 19.

⁴⁰ Kemur einnig fyrir sem *miðdepill*, sjá bls. 12, og *miðstæður punktur*, sjá bls. 16.

⁴¹ *Stjarna*, sjá bls. 16, kemur einnig fyrir sem *tilvitnunarstjarna*, sjá bls. 20, og *hástjarna* og *lágstjarna*, sjá bls. 25.

⁴² Kemur einnig fyrir sem greinarmerkið *tvípunktur*, sjá bls. 15.

⁴³ Táknid \div var oft notað sem *mínusmerki áður* fyrir.

⁴⁴ *Skástrík*, sjá bls. 15, kemur einnig fyrir sem stafmerki, sjá bls. 12, og *eða-merki*, sjá bls. 14.

⁴⁵ Stundum haft án þverstriks, $\sqrt{}$. *Rótarmarki* án tölu er einnig kallað *kvaðratrótarmarki* en t.d. þriðja rót er táknuð með $\sqrt[3]{}$.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
\equiv	þrístrík; aljafnaðarmerki Lesið: <i>eins og</i>	identical with
\cong	þrístrík; samleifingarmerki Lesið: <i>er samleifa</i>	congruent with
\sim	bugða ⁴⁶ Lesið: <i>um það bil; einslaga; aðfellingjafn, aðfellingjafngildur</i>	similar
\approx	undirstrikuð bugða Lesið: <i>um það bil</i>	similar, equals
\approx	tvíbugða; nálgunarmerki; námundunarmerki Lesið: <i>um það bil</i>	approximate
\cong	tvíundirstrikuð bugða; samsniðamerki Lesið: <i>er samsniða</i>	congruent with
\cong	tvíundirstrikuð bugða; einsmótunarmerki Lesið: <i>er einsmóta</i>	isomorphic to
$<$	vinstri fleygur ⁴⁷ Lesið: <i>minna en</i>	less-than sign
$>$	hægri fleygur ⁴⁷ Lesið: <i>stærri en</i>	greater-than sign
\leq	undirstrikaður vinstri fleygur ⁴⁷ Lesið: <i>minna en eða jafnt og</i>	less-than-or-equal
\geq	undirstrikaður hægri fleygur ⁴⁷ Lesið: <i>stærri en eða jafnt og</i>	greater-than-or-equal
\wedge	og-röktákn ⁴⁷	logical and; logical product
\vee	eða-röktákn ⁴⁷	logical or; logical sum
\neg	neitunarmerki Lesið: <i>ekki</i>	not sign
\rightarrow	skilyrðingarmerki ⁴⁸ Lesið: <i>ef... þá</i>	conditional
\exists	tilvistarmerki Lesið: <i>að minnsta kosti eitt ... er til</i>	at least one exists
\forall	alhæfingarmerki Lesið: <i>fyrir öll</i>	for all

⁴⁶ Lesið er úr tákningu á mismunandi vegu eftir því hvort um er að ræða jafngildisvæslu almennt, einslöguna rúmmynda eða aðfellingjafngildi.

⁴⁷ Kemur einnig fyrir í 8. kafla, sjá bls. 30.

⁴⁸ Kemur einnig fyrir í 7. kafla, sjá bls. 28.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
∴	orsakarmerki Lesið: <i>vegna þess að</i>	because
∴	niðurstöðumerki Lesið: <i>þess vegna</i>	therefore
┆	afleiðingarmarki Lesið: <i>leiðir til, af því leiðir að</i>	vertical, dash
⇒	afleiðingarmarki ⁴⁹ Lesið: <i>leiðir til, af því leiðir að</i>	implies
⇐	öfugt afleiðingarmarki ⁵⁰ Lesið: <i>er afleiðing af, leiðir af</i>	is implied by
⇔	jafngildismarki ⁴⁹ Lesið: <i>þá og því aðeins að, ef og aðeins ef</i>	if and only if
'	högg ⁵¹	prime
''	tvíhögg ⁵²	double prime
'''	þríhögg	triple prime
¨	tvídepill ⁵³	dieresis; umlaut mark
⋮	þrídepill	three dots above
⋰	fjórdepill	four dots above
∩	sniðmerki ⁵⁴	intersection
∪	sammerki ⁵⁴	union
∈	íverumerki Lesið: <i>er í, er stak í</i>	set membership
∉	fjarverumerki Lesið: <i>er ekki í</i>	negated set membership
⊃	öfugt íverumerki Lesið: <i>inniheldur</i>	contains
∅	tómamengismarki	empty set

⁴⁹ Kemur einnig fyrir í 7. kafla, sjá bls. 28.

⁵⁰ Kemur einnig fyrir í 7. kafla, sjá bls. 27.

⁵¹ Kemur einnig fyrir sem *bogamínúta*, sjá bls. 26.

⁵² Kemur einnig fyrir sem *bogasekúnda*, sjá bls. 26.

⁵³ *Tvídepill* kemur einnig fyrir sem stafmerki, sjá bls. 11.

⁵⁴ Kemur einnig fyrir í 9. kafla, sjá bls. 32.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
\perp	vinkilmerki; rétt horn Lesið: <i>er þvert á</i>	right (90 degree) angle
\sphericalangle	hornmerki	angle
\sphericalangle	mælihornsmarki	measured angle
\sphericalangle	kúluhornsmarki	spherical angle
\perp	þverilmerki; þverill; botn Lesið: <i>er þvert á</i>	perpendicular; bottom
\top	öfugt þverilmerki; þak	inverted perpendicular; top
\parallel	samsíðnimerki ⁵⁵ Lesið: <i>er samsíða</i>	parallel
Σ	summumerki; summutákn, summuvirki (kk.)	summation operator
Π	margfeldismarki; margfeldisvirki (kk.)	product operator
\amalg	hjáfeldismarki; hjáfeldisvirki (kk.)	coproduct operator
\int	heildunarmarki; heildunarvirki (kk.)	integral operator
\oint	ferilheildunarmarki; ferilheildunar- virki (kk.)	contour integral operator
∂	hlutafleiðumarki	partial differential
Δ	delta (kv.); Laplace-virki (kk.)	delta operator; Laplace operator
∇	nabla (hk.); Hamilton-virki (kk.)	del; Hamilton operator
\aleph	alef ⁵⁶	aleph
*	hástjarna ⁵⁷	high asterisk
*	lágstjarna ⁵⁷	low asterisk
\propto	hlutfallsmerki Lesið: <i>er í réttu hlutfalli við</i>	is proportional to
∞	óendanleikamarki	infinity sign
\triangleq	samsvörunarmarki Lesið: <i>samsvarar</i>	corresponds to; wedge, equals
\circ	samskeytingarmarki, hringlingur ⁵⁸ Lesið: <i>skeytt við</i>	composite function (small circle)

⁵⁵ Kemur einnig fyrir sem *tvöfalt lóðstrik*, sjá bls. 15, og *samskeytamarki*, sjá bls. 21.

⁵⁶ Fyrsti bókstafurinn í hebreska stafrófinu.

⁵⁷ *Stjarna*, sjá bls. 16, kemur einnig fyrir sem *tilvitnunarstjarna*, sjá bls. 20, og *margföldunarmarki*, sjá bls. 22.

⁵⁸ *Hringur* kemur einnig fyrir sem stafmerki, sjá bls. 11, *gráðumarki*, sjá bls. 16, og *útgáfumarki*, sjá bls. 20.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
o	óverumerki Lesið: <i>óvera af</i>	order of (script small o)
O	stærðargráðumerki Lesið: <i>af sömu stærðargráðu og</i>	order of (script capital O)
\otimes	þinföldunarmerki	tensor product sign
\otimes	merki beinnar margföldunar	direct product sign
\oplus	merki beinnar samlagningar	direct sum sign
\Re	raunhlutamerki	real part
\Im	þverhlutamerki	imaginary part
\mathbb{R}	mengi rauntalna	set of real numbers
\mathbb{N}	mengi náttúrlegra talna	set of natural numbers
\mathbb{Z}	mengi heilla talna	set of integer numbers
\mathbb{C}	mengi tvinntalna	set of complex numbers
\mathbb{Q}	mengi ræðra talna	set of rational numbers
\mathcal{B}	Bernoulli-fall	Bernoulli function
\mathcal{H}	Hamilton-merki	Hamiltonian
\mathcal{L}	Lagrange-merki	Lagrangian
\square	ferningsmerki; ferningur	square
\triangle	þríhyrningsmerki; þríhyrningur	triangle
Å	Ångström-merki; A með hring	capital A, ring
μ	míkrómerki	micro sign
Ω	ómmerki	ohm sign
'	fetmerki ⁵⁹	foot sign
"	þumlungsmerki; tommumerki ⁶⁰	inch sign
'	bogamínúta ⁶¹	minute
"	bogasekúnda ⁶²	second

⁵⁹ Kemur einnig fyrir sem *úrfellingarmerki*, sjá bls. 15, og *högg*, sjá bls. 17.

⁶⁰ Kemur einnig fyrir sem *tvíhögg*, sjá bls. 17.

⁶¹ Kemur einnig fyrir sem *högg*, sjá bls. 24. Táknid fyrir *bogamínútu* getur einnig verið lóðrétt *högg*, sjá bls. 17.

⁶² Kemur einnig fyrir sem *tvíhögg*, sjá bls. 24. Táknid fyrir *bogasekúndu* getur einnig verið lóðrétt *tvíhögg*, sjá bls. 17.

7

Örvar

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
↑	uppör	up arrow
⇑	tvískeft uppör	up double arrow
⇑⇑	tvær uppörvar	two up arrows
↖	uppskutull með vinstra haki	up harpoon-left
↗	uppskutull með hægra haki	up harpoon-right
↓	niðurör	down arrow
⇓	tvískeft niðurör	down double arrow
⇓⇓	tvær niðurörvar	two down arrows
↘	niðurskutull með vinstra haki	down harpoon-left
↙	niðurskutull með hægra haki	down harpoon-right
↕	upp- og niðurör	up and down arrow
⇕	tvískeft upp- og niðurör	up and down double arrow
←	vinstri ör	left arrow
⇐	tvískeft vinstri ör ⁶³	left double arrow
⇐⇐	þrískeft vinstri ör	left triple arrow
↔	tvíydd vinstri ör	two-head left arrow
↔↔	tvær vinstri örvar	two left arrows
↩	vinstri ör með krók	left arrow, hooked
↪	vinstri ör með lykkju	left arrow, looped
↩↪	vinstri ör með stéli	left arrow, tailed
↩↪↪	vinstri bylgjuör	left arrow, wavy
↖	vinstri skutull með upphaki	left harpoon-up
↘	vinstri skutull með niðrhaki	left harpoon-down
⇧	vinstri vinkilör	left shift

⁶³ Kemur einnig fyrir sem *öfugt afleiðingarkerki*, sjá bls. 24.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
→	hægri ör ⁶⁴	right arrow
⇒	tvískeft hægri ör ⁶⁵	right double arrow
⇒	þrískeft hægri ör	right triple arrow
→	tvíydd hægri ör	two-head right arrow
⇒	tvær hægri örvar	two right arrows
↪	hægri ör með krók	right arrow, hooked
↻	hægri ör með lykkju	right arrow, looped
↪	hægri ör með stéli	right arrow, tailed
↪	hægri bylgjuör	right arrow, wavy
↪	hægri skutull með upphaki	right harpoon-up
↪	hægri skutull með niðurhaki	right harpoon-down
↵	hægri vinkilör	right shift
↔	hægri og vinstri ör	left and right arrow
↔	tvískeft hægri og vinstri ör ⁶⁶	left and right double arrow
↔	vinstri ör yfir hægri ör	left arrow over right arrow
↔	hægri ör yfir vinstri ör	right arrow over left arrow
↔	hægri og vinstri bylgjuör	left and right wavy arrow
↔	vinstri skutull yfir hægri	left harpoon over right harpoon
↔	hægri skutull yfir vinstri	right harpoon over left harpoon
↪	varpör	maps to
↪	fjölvarpsmerki	multimap
↵	skástrikuð vinstri ör	not left arrow
↵	skástrikuð tvískeft vinstri ör	not left double arrow
↵	skástrikuð vinstri og hægri ör	not left and right arrow
↵	skástrikuð tvískeft vinstri og hægri ör	not left and right double arrow
↵	skástrikuð hægri ör	not right arrow
↵	skástrikuð tvískeft hægri ör	not right double arrow

⁶⁴ Kemur einnig fyrir sem *skilyrðingamerki*, sjá bls. 23.

⁶⁵ Kemur einnig fyrir sem *afleiðingamerki*, sjá bls. 24.

⁶⁶ Kemur einnig fyrir sem *jafngildismerki*, sjá bls. 24.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
	ör upp til vinstri; norðvesturör	upward left-pointing arrow (north-west)
	ör niður til vinstri; suðvesturör	downward left-pointing arrow (south-west)
	ör upp til hægri; norðausturör	upward right-pointing arrow (north-east)
	ör niður til hægri; suðausturör	downward right-pointing arrow (south-east)
	vinstri bjúgör	left curved arrow
	hægri bjúgör	right curved arrow
	vinstri hringör	left arrow in circle
	hægri hringör	right arrow in circle
	löng tvískeft vinstri ör	long left double arrow
	löng vinstri og hægri ör	long left and right arrow
	löng tvískeft vinstri og hægri ör	long left and right double arrow
	löng tvískeft hægri ör	long right double arrow

8

Fleygar

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
\wedge	uppfleygur; burst ⁶⁷	logical and, logical product
\vee	niðurfleygur; kíll ⁶⁸	logical or, logical sum
$<$	vinstri fleygur ⁶⁹	less-than sign
\ll	vinstri tvífleygur	double less-than sign
\lll	vinstri þrífleygur	triple less-than sign
$>$	hægri fleygur ⁶⁹	greater-than sign
\gg	hægri tvífleygur	double greater-than sign
\ggg	hægri þrífleygur	triple greater than sign
\leq	skáýfírstrikaður vinstri fleygur	equal-or-less-than, slanted
\leq	undirstrikaður vinstri fleygur ⁶⁹	less-than-or-equal
\leq	skáundirstrikaður vinstri fleygur	less-than-or-equal, slanted
\leq	tvíundirstrikaður vinstri fleygur	less-than, double equals
\geq	skáýfírstrikaður hægri fleygur	equal-or-greater-than, slanted
\geq	undirstrikaður hægri fleygur ⁶⁹	greater-than-or-equal
\geq	skáundirstrikaður hægri fleygur	greater-than-or-equal, slanted
\geq	tvíundirstrikaður hægri fleygur	greater-than, double equals
\leq	vinstri fleygur yfir hægri	less-than, greater-than
\leq	undirstrikaður vinstri fleygur yfir hægri	less-than, equals, greater-than
\leq	tvíundirstrikaður vinstri fleygur yfir hægri	less-than, double equals, greater-than

⁶⁷ Kemur einnig fyrir sem *og-röktákn*, sjá bls. 23.

⁶⁸ Kemur einnig fyrir sem *eða-röktákn*, sjá bls. 23.

⁶⁹ Kemur einnig fyrir á bls. 23.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
\approx	hægri fleygur yfir vinstri	greater-than, less-than
$\approx\approx$	undirstrikaður hægri fleygur yfir vinstri	greater-than, equals, less-than
$\approx\approx\approx$	tvíundirstrikaður hægri fleygur yfir vinstri	greater-than, double equals, less-than
\lessdot	vinstri fleygur yfir skástrikuðu einstriki	less-than, not equals
$\lessdot\lessdot$	vinstri fleygur yfir skástrikuðu tvístriki	less-than, not double equals
$\lessdot\lessdot\lessdot$	vinstri fleygur yfir lóðstrikuðu tvístriki	less-than, vertical, not double equals
\gtrdot	hægri fleygur yfir skástrikuðu einstriki	greater-than, not equals
$\gtrdot\gtrdot$	hægri fleygur yfir skástrikuðu tvístriki	greater-than, not double equals
$\gtrdot\gtrdot\gtrdot$	hægri fleygur yfir lóðstrikuðu tvístriki	greater-than, vertical, not double equals

Bjúgfleygar mynda með strikum og bugðum ýmis samsett tákn. Heiti þeirra má mynda á svipaðan hátt og heiti samsettra fleygtákna. Hér eru aðeins sýndir einföldu bjúgfleygarnir fjórir.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
\curlywedge	bjúgur uppfleygur; uppvísandi bjúgfleygur	curly logical and
\curlyvee	bjúgur niðurfleygur; niðurvísandi bjúgfleygur	curly logical or
\prec	vinstri bjúgfleygur	precedes
\succ	hægri bjúgfleygur	succeeds

9 Kengir

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
\cap	uppkengur; kúfur ⁷⁰	cap
\cup	niðurkengur; úfur ⁷¹	cup
\subset	vinstri kengur	subset; is implied by
\subseteq	vinstri tvíkengur	double subset
\subseteq	undirstrikaður vinstri kengur	subset, equals
\subseteq	tvíundirstrikaður vinstri kengur	subset, double equals
\supset	hægri kengur	superset; implies
\supseteq	hægri tvíkengur	double superset
\supseteq	undirstrikaður hægri kengur	superset, equals
\supseteq	tvíundirstrikaður hægri kengur	superset, double equals
$\not\subset$	skástrikaður vinstri kengur	not subset
$\not\subseteq$	skástrikaður undirstrikaður vinstri kengur	not subset, equals
$\not\subseteq$	skástrikaður tvíundirstrikaður vinstri kengur	not subset, double equals
\subsetneq	vinstri kengur yfir skástrikuðu einstriki	subset, not equals
\subsetneq	hálfstrikaður vinstri kengur yfir einstriki	subset, not equals (variant)
\subsetneq	vinstri kengur yfir skástrikuðu tvístriki	subset, not double equals
\subsetneq	hálfstrikaður vinstri kengur yfir tvístriki	subset, not double equals (variant)

⁷⁰ Kemur einnig fyrir sem *sniðmerki*, sjá bls. 24.

⁷¹ Kemur einnig fyrir sem *sammerki*, sjá bls. 24.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
∅	skástrikaður hægri kengur	not superset
⊆	skástrikaður undirstrikaður hægri kengur	not superset, equals
⊆=	skástrikaður tvíundirstrikaður hægri kengur	not superset, double equals
⊇	hægri kengur yfir skástrikuðu einstriki	superset, not equals
⊇	hálfstrikaður hægri kengur yfir einstriki	superset, not equals (variant)
⊇=	hægri kengur yfir skástrikuðu tvístriki	superset, not double equals
⊇=	hálfstrikaður hægri kengur yfir tvístriki	superset, not double equals (variant)

Rétthyrndir kengir mynda með strikum ýmis samsett tákn. Heiti þeirra má mynda á svipaðan hátt og heiti samsettra kengtákna. Hér eru aðeins sýndir rétthyrndu grunnkengirnir fjórir.

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
⊓	rétthyrndur uppkengur	square intersection
⊔	rétthyrndur niðurkengur	square union
⊂	rétthyrndur vinstri kengur	square subset
⊃	rétthyrndur hægri kengur	square superset

10

Rammatákn

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
—	lárétt strik; lástrik	horizontal line
	lóðrétt strik; lóðstrik	vertical line
┌	kverk upp og til vinstri	upper left quadrant
┐	kverk upp og til hægri	upper right quadrant
└	kverk niður og til vinstri	lower left quadrant
┘	kverk niður og til hægri	lower right quadrant
└┐	té	lower left and right quadrants
┌┐	té niður	upper left and right quadrants
┌└	té til vinstri	upper and lower right quadrants
└┌	té til hægri	upper and lower left quadrants
┌┐└┘	ferstikla	all four quadrants
==	tvöfalt lástrik	horizontal line
	tvöfalt lóðstrik	vertical line
≡┌	tvöföld kverk upp og til vinstri	upper left quadrant
≡┐	tvöföld kverk upp og til hægri	upper right quadrant
≡└	tvöföld kverk niður og til vinstri	lower left quadrant
≡┘	tvöföld kverk niður og til hægri	lower right quadrant
≡└┐	tvöfalt té	lower left and right quadrants
≡┌┐	tvöfalt té niður	upper left and right quadrants
≡┌└	tvöfalt té til vinstri	upper and lower right quadrants
≡└┌	tvöfalt té til hægri	upper and lower left quadrants
≡┌┐└┘	tvöföld ferstikla	all four quadrants

Tákn	Íslenskt heiti	Enskt heiti
⊥	tvíleggja té	lower left and right quadrants
⊤	tvíleggja té niður	upper left and right quadrants
⊢	tvíleggja té til vinstri	upper and lower right quadrants
⊣	tvíleggja té til hægri	upper and lower left quadrants
⊞	ferstikla með tvöföldu lástriki	all four quadrants
⊥	tvíráa té	lower left and right quadrants
⊤	tvíráa té niður	upper left and right quadrants
⊢	tvíráa té til vinstri	upper and lower right quadrants
⊣	tvíráa té til hægri	upper and lower left quadrants
⊞	ferstikla með tvöföldu lóðstriki	all four quadrants
⊣	kverk upp og tvöföld til vinstri	upper left quadrant
⊢	kverk upp og tvöföld til hægri	upper right quadrant
⊥	kverk niður og tvöföld til vinstri	lower left quadrant
⊤	kverk niður og tvöföld til hægri	lower right quadrant
⊤	kverk til vinstri og tvöföld upp	upper left quadrant
⊢	kverk til hægri og tvöföld upp	upper right quadrant
⊥	kverk til vinstri og tvöföld niður	lower left quadrant
⊤	kverk til hægri og tvöföld niður	lower right quadrant

11

Norrænar rúnir

Rún	Stafgildi	Íslenskt heiti
ƒ	f	fé
u	u	úr
þ	þ	þurs
á	á	ás, ós
r	r	reið
k	k	kaun
h	h	hagall
n	n	nauð
i	i	ís
á	a	ár
s	s	sól
t	t	týr
b	b	bjarkan
m	m	maður
l	l	lögur
R	R	ýr

Í hinu eldra norræna rúnastafrófi, fram undir 800, voru 24 rúnir en 16 rúnir í hinu yngra sem hér er sýnt. Rúnastafrófið er nefnt *fuþark* eftir sex fyrstu rúnunum í röðinni.

Einstakar rúnir voru nokkuð breytilegar að útliti og líta ber á þær rúnir sem hér eru prentaðar sem algeng dæmi um útlit þeirra.

Íslensk atriðisorð

- A með hring 26
aðfellujafngildi 23 (nmgr.)
aðhverfar klær hástæðar 18
aðhverfar tvíklær hástæðar 18
aðhverfir oddar 18
aðhverfir tvíoddar 18
að-merki 14
ae-límingur 13
afleiðingarmerki 24
afstöðumerki 21
aftara tilvitnunarkerki 17
afturköllunarkerki 21
alef 25
alhæfingarmerki 23
aljfnaðarkerki 23
almennt gjaldmiðilsmerki 16
au 13
augabeinir 19
- á-merki 14
ár 36
ás 36
- Ångström-merki 26
- bakbroddur 11
bakkrókur 11
bandstrik 15, 19
bassalykill 21
Bernoulli-fall 26
bilmerki 19
bjarkan 36
bjúgfleygur 31
bjúgtigull 20
bjúgur niðurfleygur 31
- bjúgur uppfleygur 31
bjúgör 29
bogamínúta 26
bogasekúnda 26
botn 25
bókstafur 13
bóla 20
broddur 11
brosmerki 21
bugða 23, 31
bundið stafbil 15
burst 30
bylgja 11
bylgjuör 27, 28
- dalsmerki 16
deilingarmerki 22
deilingarskástrik 22
deilingartvípunktur 22
deilingarþverstrik tvídeplað 22
delta 25
depilhögg 15
depilkomma 15
depill 11
depillaust i 13
dollaramerki 16
doppa 20
- eða-merki 14
eða-röktákn 23
efnisgreinarmerki 15
efri hálfreitir 19
eftirsett úrfellingarmerki 12
ei 13
einfaldur búgfleygur 31

einfalt ei 13
einshverfar tvíklær hástæðar 18
einslögun rúmmynda 23 (nmgr.)
einsmótunarmerki 23
einstrik 31–33
eng 13
esseta 13
evrumerki 16
ey 13

F-lykill 21
fast staffbil 15
ferilheildunarmerki 25
ferilheildunarvirki 25
ferningsdoppa 20
ferningsmerki 26
ferningur 20, 26
ferstikla 34, 35
ferstikla með tvöföldu lástriki 35
ferstikla með tvöföldu lóðstriki 35
fetmerki 26
fé 36
fjarverumerki 24
fjórdepill 24
fjórðungsbil 19
fjölvarpsmerki 28
flástrik 15
fleygtákn 31
fleygur 23, 30–31
forsett úrfellingarmerki 12
frambroddur 11
framkrókur 11
frádráttarmerki 22
fráhverfar klær misstæðar 18
fráhverfar tvíklær misstæðar 18
fráhverfir oddar 18
fráhverfir tvíoddar 18
fráhverfir tvíoddar með bili 18
fremra tilvitnunarmerki 17
fuþark 36
fyllt stjarna 20
fylltur bjúgtigull 20
fylltur hægri oddur 20
fylltur lástuðull 20
fylltur lóðstuðull 19

fylltur niðuroddur 20
fylltur uppoddur 20
fylltur vinstri oddur 20

G-lykill 21
gátmerki 20
gegnumstrik 12
gjaldmiðilsmerki 16
gráðumerki 16
greinaskilamerki 15
grunnkengur 33
gæsalappir 17

hagall 36
hak 20, 27
Hamilton-merki 26
Hamilton-virki 25
hangandi kló 17
hangandi tvíkló 17
hattur 11
hálfbil 19
hálfreitir 19
hálfstríkaður hægri kengur yfir einstriki 33
hálfstríkaður hægri kengur yfir tvístriki 33
hálfstríkaður vinstri kengur yfir einstriki 32
hálfstríkaður vinstri kengur yfir tvístriki 32
hársbil 19
hásteffings-k 13
hástjarna 25
hástæðir tveir 14
hástæðir þrír 14
hástæður einn 14
hátónalykill 21
heilar tölur 26
heilbil 19
heildunarmerki 25
heildunarvirki 25
heilreitir 19
hjarta 20
hjá-merki 14
hjáfeldismerki 25
hjáfeldisvirki 25
hliðsett stafmerki 12
hljóðgildi 36
hljóðupptaka 21

hlutafleiðumerki 25
 hlutfallsmerki 25
 hornklofi 14
 hornmerki 25
 hringlingur 25
 hringur 11, 20, 26
 hringör 29
 hrópmerki 15
 hundraðshlutamerki 14
 hægra hak 27
 hægra skurðmerki niðri 21
 hægra skurðmerki uppi 21
 hægri bjúgfleygur 31
 hægri bjúgör 29
 hægri bylgjuör 28
 hægri fleygur 23, 30, 31
 hægri fleygur yfir lóðstrikudu tvístriki 31
 hægri fleygur yfir skástrikuðu einstriki 31
 hægri fleygur yfir skástrikuðu tvístriki 31
 hægri fleygur yfir vinstri 31
 hægri hornklofi 14
 hægri hringör 29
 hægri kengur 32, 33
 hægri kengur yfir skástrikuðu einstriki 33
 hægri kengur yfir skástrikuðu tvístriki 33
 hægri oddklofi 14
 hægri oddsvigi 14
 hægri oddur 17, 20
 hægri og vinstri bylgjuör 28
 hægri og vinstri ör 28
 hægri skutull með niðrhaki 28
 hægri skutull með upphaki 28
 hægri skutull yfir vinstri 28
 hægri slaufusvigi 14
 hægri svigi 14
 hægri tvíffleygur 30
 hægri tvíhögur 32
 hægri tvíoddur 17
 hægri vinkilör 28
 hægri þríffleygur 30
 hægri ör 28, 29
 hægri ör með krók 28
 hægri ör með lykkju 28
 hægri ör með stéli 28
 hægri ör yfir vinstri ör 28

hækkuarmerki 21
 högg 15, 17, 24

ij-límingur 13
 innri tilvitnunarkerki 17, 18
 innskotsmerki 21

ís 36
 íverumerki 24

jafnaðarkerki 22
 jafngildismerki 24
 jafngildisvensl 23 (nmgr.)
 jenmerki 16

kaflamerki 15
 karlkynstákn 21
 kaun 36
 kengtákn 33
 kengur 32–33
 kíll 30
 kjörkross 20
 kló 15, 17, 18
 komma 15
 kommubil 19
 kría 11
 kríu-c 11 (nmgr.)
 kríu-sé 11 (nmgr.)
 krókur 11, 27, 28
 krækja 11
 kúfur 32
 kúluhornsmerki 25
 kvaðratrótarkerki 22 (nmgr.)
 kvenkynstákn 21
 kverk 34, 35
 kverk niður og til hægri 34
 kverk niður og til vinstri 34
 kverk niður og tvöföld til hægri 35
 kverk niður og tvöföld til vinstri 35
 kverk til hægri og tvöföld niður 35
 kverk til hægri og tvöföld upp 35
 kverk til vinstri og tvöföld niður 35
 kverk til vinstri og tvöföld upp 35
 kverk upp og til hægri 34
 kverk upp og til vinstri 34

kverk upp og tvöföld til hægri 35
kverk upp og tvöföld til vinstri 35

Lagrange-merki 26
Laplace-virki 25
lauf 20
lausaklofi 13
lágstjarna 25
lágstrik 15
lárétt miðsett strik 19 (nmgr.)
lárétt strik 34
lástrik 19, 34, 35
lástuðull 20
límingur 13
lóðrétt högg 26 (nmgr.)
lóðrétt strik 34
lóðrétt tvíhögg 26 (nmgr.)
lóðstrik 15, 34, 35
lóðstuðull 19
lyfseðilstákn 21
lykkja 11, 27, 28
lækkunarmerki 21
lögur 36
lög tvískeft hægri ör 29
lög tvískeft vinstri og hægri ör 29
lög tvískeft vinstri ör 29
lög vinstri og hægri ör 29

maður 36
margfeldismerki 25
margfeldisvirki 25
margföldunardepill 22
margföldunarkross 22
margföldunarmerki 22
margföldunarstjarna 22
málsgrein 15 (nmgr.)
mengi heilla talna 26
mengi náttúrlegra talna 26
mengi rauntalna 26
mengi ræðra talna 26
mengi tvinntalna 26
merki beinnar margföldunar 26
merki beinnar samlagningar 26
mið 21
miðdepill 12

miðstæður punktur 16
míkrómerki 26
mínusmerki 22
mínusplús-merki 22
mjóbil 19
mylla 14
mælihornsmarki 25
Möltukross 20

nabla 25
nauð 36
nálgunarmerki 23
námundunarmerki 23
náttúrlegar tölur 26
neðri hálfreitir 19
neitunarmerki 23
niðurfleygur 30, 31
niðurhak 27, 28
niðurkengur 32, 33
niðuroddur 20
niðurskutull 27
niðurskutull með hægri haki 27
niðurskutull með vinstri haki 27
niðurstöðumerki 24
niðurvísandi bjúgfleygur 31
niðurör 27
norðausturör 29
norðvesturör 29
norrænar rúnir 36
norrænt rúnastafróf 36
nóta 21

oddklofi 14
oddsvigi 14
oddur 17, 18, 20
oe-límingur 13
og-merki 14
og-röktákn 23
orsakarmerki 24

óendanleikamerki 25
ófyllt stjarna 20
ófylltur hægri oddur 20
ófylltur lástuðull 20
ófylltur niðuroddur 20

ófylltur uppoddur 20
ófylltur vinstri oddur 20
ójafnaðarmerki 22
ómmerki 26
ós 36
óverumerki 26

plúsmerki 22
plúsmínus-merki 22
prómillumerki 14
prósentumerki 14
pundmerki 16
pundsmerki 16
punktur 15

raðtákn 16
raðtákn karlkynsorða 16
raðtákn kvenkynsorða 16
rammatákn 34
raunhlutamerki 26
rauntölur 26
rá 11
reið 36
reitur 19
rétt horn 25
rétthyrndur hægri kengur 33
rétthyrndur kengur 33
rétthyrndur niðurkengur 33
rétthyrndur uppkengur 33
rétthyrndur vinstri kengur 33
riftimerki 21
ritstafur 14
rísandi kló 17
rísandi tvíkló 17
rofið lóðstrik 15
rótarmarki 22
rún 36
rúnastafróf 36
rýtingur 20
ræðar tölur 26
röktákn 23

samasemmerki 22
samlagningarmerki 22
samleifingarmerki 23

sammerki 24
samsett fleygtákn 31
samsett kengtákn 33
samsíðnimerki 25
samskeytamerki 21
samskeytingarmerki 25
samsniðamerki 23
samsvörunarmerki 25
semíkoma 15
sentmerki 16
sexarma stjarna 21
sérstakir ritstafir 14–16
símatákn 21
símaupptökutákn 21
skákross 20
skál 11
skástrík 12, 15
skástrikað einstrik 32, 33
skástrikað tvístrik 32, 33
skástrikaður hægri kengur 33
skástrikaður tvíundirstrikaður hægri kengur 33
skástrikaður tvíundirstrikaður vinstri kengur 32
skástrikaður undirstrikaður hægri kengur 33
skástrikaður undirstrikaður vinstri kengur 32
skástrikaður vinstri kengur 32
skástrikuð hægri ör 28
skástrikuð tvískeft hægri ör 28
skástrikuð tvískeft vinstri og hægri ör 28
skástrikuð tvískeft vinstri ör 28
skástrikuð vinstri og hægri ör 28
skástrikuð vinstri ör 28
skáundirstrikaður hægri fleygur 30
skáundirstrikaður vinstri fleygur 30
skáyfirstrikaður hægri fleygur 30
skáyfirstrikaður vinstri fleygur 30
skeifumerki 21
skilyrðingarmerki 23
skiptistrik 15
skiptivísir 15
skrásetningarmerki 21
skurðmerki 21

skutull 27, 28
 skyggður reitur 19
 slaufusvigi 14
 snagi 12
 sniðmerki 24
 sól 36
 spaði 20
 spurningarmerki 15
 stafbil 15, 18 (nmgr.)
 stafbrigði 13
 stafgildi 36
 stafmerki 11, 12
 stél 27, 28
 stjarna 16, 20, 21
 strik 31, 33, 34
 strikun 12
 stuðlaritsmerki 19
 stutt þankastrik 19
 stærðargráðumerki 26
 suðausturör 29
 suðvesturör 29
 summumerki 25
 summutákn 25
 summuvirki 25
 svigi 14

 tákn í stærðfræði og eðlisfræði 22–26
 tengistrik 15
 té 34, 35
 té niður 34
 té til hægri 34
 té til vinstri 34
 tígull 20
 tilda 11
 tilstrik 19
 tilvistarmerki 23
 tilvitnunarmerki 17, 18
 tilvitnunarstjarna 20
 tommumerki 26
 tómmengismerki 24
 tveggja punkta augabeinir 19
 tvinntölur 26
 tvíbroddur 11
 tvíbugða 23
 tvídepill 11, 24

 tvífleygur 30
 tvíhljóði 13
 tvíhögg 17, 24
 tvíkengur 32
 tvíkló 17, 18
 tvíkross 14
 tvíleggja té 35
 tvíleggja té niður 35
 tvíleggja té til hægri 35
 tvíleggja té til vinstri 35
 tvíoddur 17, 18
 tvípunktur 15
 tvíráa té 35
 tvíráaa té niður 35
 tvíráa té til hægri 35
 tvíráa té til vinstri 35
 tvírýtingur 20
 tvískeft hægri og vinstri ör 28
 tvískeft hægri ör 28
 tvískeft niðurör 27
 tvískeft upp- og niðurör 27
 tvískeft uppör 27
 tvískeft vinstri ör 27
 tvístrik 31–33
 tvíundirstrikaður hægri fleygur 30
 tvíundirstrikaður hægri fleygur yfir
 vinstri 31
 tvíundirstrikaður hægri kengur 32
 tvíundirstrikaður vinstri fleygur 30
 tvíundirstrikaður vinstri fleygur yfir
 hægri 30
 tvíundirstrikaður vinstri kengur 32
 tvíundirstrikuð bugða 23
 tvíydd hægri ör 28
 tvíydd vinstri ör 27
 tvær hægri örvar 28
 tvær niðurörvar 27
 tvær uppörvar 27
 tvær vinstri örvar 27
 tvöfalt ey 13
 tvöfalt lástrik 34, 35
 tvöfalt lóðstrik 15, 34, 35
 tvöfalt té 34
 tvöfalt té niður 34
 tvöfalt té til hægri 34

tvöfalt té til vinstri 34
tvöföld ferstikla 34
tvöföld kverk 34
tvöföld kverk niður og til hægri 34
tvöföld kverk niður og til vinstri 34
tvöföld kverk upp og til hægri 34
tvöföld kverk upp og til vinstri 34
týr 36
tölumerki 14
tölustafsbil 19

umsendingarmerki 21
undirdepill 11
undirhattur 11
undirhringur 11
undirkomma 11
undirrá 11
undirsett stafmerki 11
undirstrik 15
undirstrikaður hægri fleygur 23, 30
undirstrikaður hægri fleygur yfir
vinstri 31
undirstrikaður hægri kengur 32
undirstrikaður vinstri fleygur 23, 30
undirstrikaður vinstri fleygur yfir
hægri 30
undirstrikaður vinstri kengur 32
undirstrikuð bugða 23
upp- og niðurör 27
uppfleygur 30, 31
upphak 27, 28
upphrópunarmerki 15
uppkengur 32, 33
uppoddur 20
uppskutull 27
uppskutull með hægri haki 27
uppskutull með vinstra haki 27
uppvísandi bjúgfleygur 31
uppör 27

úfur 32
úr 36
úrfellingarmerki 12, 15, 21
úrfellingarpunktur 21
útgáfumerki 19–21

útgáfuréttarmerki 21
útgáfuréttarmerki hljóðupptöku 21

varpör 28
verðmerki 14
vinkilmerki 25
vinkilör 27, 28
vinstra hak 27
vinstra skurðmerki niðri 21
vinstra skurðmerki uppi 21
vinstri bjúgfleygur 31
vinstri bjúgör 29
vinstri bylgjuör 27
vinstri fleygur 23, 30, 31
vinstri fleygur yfir hægri 30
vinstri fleygur yfir lóðstrikuðu tvístriki 31
vinstri fleygur yfir skástrikuðu einstriki 31
vinstri fleygur yfir skástrikuðu tvístriki 31
vinstri hringör 29
vinstri hornklofi 14
vinstri kengur 32, 33
vinstri kengur yfir skástrikuðu einstriki 32
vinstri kengur yfir skástrikuðu tvístriki 32
vinstri oddklofi 14
vinstri oddsvigi 14
vinstri oddur 17, 20
vinstri skutull með niðurhaki 27
vinstri skutull með upphaki 27
vinstri skutull yfir hægri 28
vinstri slaufsvigi 14
vinstri svigi 14
vinstri tvíffleygur 30
vinstri tvíkengur 32
vinstri tvíoddur 17
vinstri vinkilör 27
vinstri þríffleygur 30
vinstri ör 27–29
vinstri ör með krók 27
vinstri ör með lykkju 27
vinstri ör með stéli 27
vinstri ör yfir hægri ör 28
vistmerki 14
vörumerkistákn 21

yfirkomma 11

yfirsett stafmerki 11
ytri tilvitnunarmerki 17

ýmis stafbrigði 13
ýr 36

þak 25
þankastrik 15, 19
þinföldunarmerki 26
þriðja rót 22 (nmgr.)
þriðjungsbil 19
þriggja punkta augabeinir 19
þrídepill 24
þrífleygur 30
þríhyrningsmerki 26
þríhyrningur 26
þríhögg 24
þrípunktur 21
þrískeft hægri ör 28
þrískeft vinstri ör 27
þrístrik 23
þumlungsmerki 26
þurs 36
þúsundarhlutamerki 14
þverhlutamerki 26
þverill 25
þverilmerki 25

þverstrik 12, 22 (nmgr.)
þýskt s 13

æ 13

öfugt afleiðingarmerki 24
öfugt hrópmerki 15
öfugt íverumerki 24
öfugt skástrik 15
öfugt spurningarmerki 15
öfugt upphrópunarmerki 15
öfugt þverilmerki 25
öfugur broddur 11
ör 27–29
ör niður til hægri 29
ör niður til vinstri 29
ör upp til hægri 29
ör upp til vinstri 29

25% skyggður reitur 19
50% skyggður reitur 19
6 og 9 17
66 og 99 17
75% skyggður reitur 19
9 niðri og 6 uppi 17
99 niðri og 66 uppi 17
99 og 99 17

Ensk atriðisorð

acute accent 11
ae ligature 13
aleph 25
all four quadrants 34, 35
ampersand 14
angle 25
angle bracket 14
apostrophe 12, 15
approximate 23
asterisk 16, 20
arrow 27–29
at least one exists 23
at-sign 14
au diphthong 13

backslash 15
ballot cross 20
bar 14, 15, 19
bass clef 21
because 24
Bernoulli function 26
blank symbol 19
block 19
bottom 25
brace 14
bracket 14
breve 11
broken (vertical) bar 15
bullet 20

cap 32
capital A, ring 26
caret 21
caron 11
cedilla 11

cent sign 16
check mark 20
circle 20, 25
circle, open 20
circumflex accent 11
circumflex accent below 11
clef 21
clubs suit symbol 20
colon 15
comma 15, 19
comma above 11
comma below 11
commercial at 14
complex numbers 26
composite function 25
concatenation operator 21
conditional 23
congruent with 23
contains 24
contour integral operator 25
coproduct operator 25
copyright sign 21
corresponds to 25
crop mark 21
cup 32
curly bracket 14
curly logical and 31
curly logical or 31
currency sign 16
curved arrow 29

dagger 20
dash 15, 19, 24
degree sign 16
del 25

delta operator 25
diacritic above 11
diacritic below 11
diacritic sideward 12
diamonds suit symbol 20
dieresis 11, 24
digit space 19
diphthong 13
direct product sign 26
direct sum sign 26
division sign 22
dollar sign 16
dot 11–13, 16, 19, 24
dot above 11
dot below 11
double acute accent 11
double angle quotation mark,
left-pointing 17
double angle quotation mark,
right-pointing 17
double arrow 27–29
double baseline dot 19
double dagger 20
double greater-than sign 30
double less-than sign 30
double prime 24
double quotation mark 17
double quotation mark, left 17
double quotation mark, right 17
double subset 32
double superset 32
double vertical lines 15
down arrow 27
down double arrow 27
down harpoon-left 27
down harpoon-right 27
down triangle, filled 20
down triangle, open 20
downward left crop mark 21
downward left-pointing arrow 29
downward right crop mark 21
downward right-pointing arrow 29

ei diphthong 13
ellipsis (horizontal) 21

em dash 19
em leader 19
empty set 24
em space 19
en dash 19
eng 13
en leader 19
en space 19
equal-or-greater-than, slanted 30
equal-or-less-than, slanted 30
equals sign 22
euro sign 16
exclamation mark 15
ey diphthong 13

female symbol 21
filled down triangle 20
filled left triangle 20
filled lozenge 20
filled rectangle 20
filled right triangle 20
filled round bullet 20
filled square bullet 20
filled star 20
filled up triangle 20
followed by apostrophe 12
foot sign 26
for all 23
four dots above 24
frown 21
full block 19
full stop 15

general currency sign 16
German small sharp s 13
grave accent 11
greater-than, double equals 30
greater-than, double equals, less-than 31
greater-than, equals, less-than 31
greater-than, less-than 31
greater-than, not double equals 31
greater-than, not equals 31
greater-than-or-equal 23, 30
greater-than-or-equal, slanted 30
greater-than sign 23, 30

greater-than, vertical, not double equals 31
 Greenlandic small k 13

 hair space 19
 half block 19
 Hamiltonian 26
 Hamilton operator 25
 harpoon 27, 28
 hearts suit symbol 20
 high asterisk 25
 histogram marker 19
 hook above 11
 hooked left arrow 27
 hooked right arrow 28
 horizontal bar 19
 horizontal line 34
 horn 12
 hyphen 15, 19
 hyphen bullet 20

 identical with 23
 if and only if 24
 ij ligature 13
 imaginary part 26
 implies 24, 32
 in-care-of symbol 21
 inch sign 26
 infinity sign 25
 insertion mark 21
 integer numbers 26
 integral operator 25
 intersection 24, 33
 inverted exclamation mark 15
 inverted perpendicular 25
 inverted question mark 15
 is implied by 24, 32
 isomorphic to 23
 is proportional to 25

 Lagrangian 26
 Laplace operator 25
 left and right arrow 28
 left and right double arrow 28
 left and right wavy arrow 28
 left angle bracket 14
 left arrow 27
 left arrow, hooked 27
 left arrow in circle 29
 left arrow, looped 27
 left arrow over right arrow 28
 left arrow, tailed 27
 left arrow, wavy 27
 left brace 14
 left curly bracket 14
 left curved arrow 29
 left double arrow 27
 left harpoon-down 27
 left harpoon over right harpoon 28
 left harpoon-up 27
 left parenthesis 14
 left quadrant 34, 35
 left shift 27
 left square bracket 14
 left triangle, filled 20
 left triangle, open 20
 left triple arrow 27
 less-than, double equals 30
 less-than, double equals, greater-than 30
 less-than, equals, greater-than 30
 less-than, greater-than 30
 less-than, not double equals 31
 less-than, not equals 31
 less-than-or-equal 23, 30
 less-than-or-equal, slanted 30
 less-than sign 23, 30
 less-than, vertical, not double equals 31
 letter 13
 ligature 13
 line 15, 34
 logical and 23, 30
 logical or 23, 30
 logical product 23, 30
 logical sum 23, 30
 long left and right arrow 29
 long left and right double arrow 29
 long left double arrow 29
 long right double arrow 29
 looped left arrow 27
 looped right arrow 28
 low asterisk 25

lower half block 19
 lower left and right quadrants 34, 35
 lower left quadrant 34, 35
 lower right quadrant 34, 35
 low line 15
 lozenge 20
 lozenge, filled 20

macron 11
 macron below 11
 male symbol 21
 Maltese cross 20
 maps to 28
 measured angle 25
 micro sign 26
 middle dot 12, 16
 minus-or-plus sign 22
 minus sign 22
 minute 26
 multimap 28
 multiplication sign 22
 musical natural 21
 musical note 21
 musical sharp 21
 music flat 21

natural numbers 26
 negated set membership 24
 no break (required) space 15
 north-east 29
 north-west 29
 not equal sign 22
 not left and right arrow 28
 not left and right double arrow 28
 not left arrow 28
 not left double arrow 28
 not right arrow 28
 not right double arrow 28
 not sign 23
 not subset 32
 not subset, double equals 32
 not subset, equals 32
 not superset 33
 not superset, double equals 33
 not superset, equals 33

number sign 14

oe ligature 13
 ogonek 11
 ohm sign 26
 open circle 20
 open down triangle 20
 open left triangle 20
 open rectangle 20
 open right triangle 20
 open square 20
 open star 20
 open up triangle 20
 or-bar 14
 order of 26
 ordinal indicator 16
 ordinal indicator, feminine 16
 ordinal indicator, masculine 16

paragraph sign 15
 parallel 25
 parenthesis 14
 partial differential 25
 per cent sign 14
 period 15
 perpendicular 25
 per thousand sign 14
 pharmaceutical prescription 21
 pilcrow 15
 plus-or-minus sign 22
 plus sign 22
 pound sign 16
 preceded by apostrophe 12
 precedes 31
 prime 24
 product operator 25
 product sign 26
 punctuation space 19

quadrant 34, 35
 question mark 15
 quotation mark 17

radical sign 22
 rational numbers 26

real numbers 26
 real part 26
 rectangle, filled 20
 rectangle, open 20
 registered sign 21
 register mark 21
 reverse solidus 15
 right angle 25
 right angle bracket 14
 right arrow 28
 right arrow, hooked 28
 right arrow in circle 29
 right arrow, looped 28
 right arrow over left arrow 28
 right arrow, tailed 28
 right arrow, wavy 28
 right brace 14
 right curly bracket 14
 right curved arrow 29
 right double arrow 28
 right harpoon-down 28
 right harpoon over left harpoon 28
 right harpoon-up 28
 right parenthesis 14
 right quadrant 34, 35
 right shift 28
 right square bracket 14
 right triangle, filled 20
 right triangle, open 20
 right triple arrow 28
 ring 11, 26
 ring below 11
 round bullet, filled 20

 script capital O 26
 script small o 26
 second 26
 section sign 15
 semicolon 15
 set membership 24
 set of complex numbers 26
 set of integer numbers 26
 set of natural numbers 26
 set of rational numbers 26
 set of real numbers 26

 sextile 21
 shaded block 19
 sharp s 13
 significant blank symbol 19
 similar 23
 similar, equals 23
 single angle quotation mark,
 left-pointing 17
 single angle quotation mark,
 right-pointing 17
 single quotation mark 17
 single quotation mark, left 17
 single quotation mark, right 17
 slash 12, 14, 15
 small circle 25
 small i without dot 13
 small k 13
 small sharp s 13
 smile 21
 soft hyphen 15
 solidus 15
 sound recording copyright sign 21
 south-east 29
 south-west 29
 space 15, 19
 spades suit symbol 20
 spherical angle 25
 square 20, 26
 square bracket 14
 square bullet, filled 20
 square intersection 33
 square, open 20
 square subset 33
 square superset 33
 square union 33
 star 20, 21
 star, filled 20
 star, open 20
 stroke 12
 subset 32, 33
 subset, double equals 32
 subset, equals 32
 subset, not double equals 32
 subset, not double equals (variant) 32
 subset, not equals 32

subset, not equals (variant) 32
 subtotal mark 20
 succeeds 31
 suit symbol 20
 summation operator 25
 sum sign 26
 sung text sign 21
 superscript one 14
 superscript three 14
 superscript two 14
 superset 32, 33
 superset, double equals 32
 superset, equals 32
 superset, not double equals 33
 superset, not double equals (variant) 33
 superset, not equals 33
 superset, not equals (variant) 33
 sz ligature 13

 tailed left arrow 27
 tailed right arrow 28
 target 21
 telephone recorder symbol 21
 telephone symbol 21
 tensor product sign 26
 therefore 24
 thin space 19
 three dots above 24
 throughstroke 12
 tick 20
 tilde 11
 top 25
 trade mark sign 21
 treble clef 21
 triangle 20, 26
 triple arrow 27, 28
 triple greater-than sign 30
 triple less-than sign 30
 triple prime 24
 two down arrows 27
 two-head left arrow 27
 two-head right arrow 28
 two left arrows 27
 two right arrows 28
 two up arrows 27

 umlaut mark 11, 24
 underline 15
 underscore 15
 union 24, 33
 up and down arrow 27
 up and down double arrow 27
 up arrow 27
 up double arrow 27
 up harpoon-left 27
 up harpoon-right 27
 upper and lower left quadrants 34, 35
 upper and lower right quadrants 34, 35
 upper half block 19
 upper left and right quadrants 34, 35
 upper left quadrant 34, 35
 upper right quadrant 34, 35
 up triangle, filled 20
 up triangle, open 20
 upward left crop mark 21
 upward left-pointing arrow 29
 upward right crop mark 21
 upward right-pointing arrow 29

 vertical bar 15
 vertical, dash 24
 vertical ellipsis 21
 vertical line 34

 wavy arrow 27, 28
 wavy left arrow 27
 wavy right arrow 28
 wedge, equals 25
 width of a comma 19
 width of a number 19

 yen sign 16

 1/3-em space 19
 1/4-em space 19
 1/6-em 19
 25% shaded block 19
 50% shaded block 19
 6-pointed star 21
 75% shaded block 19
 90 degree angle 25